

Yhteistyö ruokakasvatuksen ja ravitsemusohjauksen yhdyspinnoilla

Yhteisenä tavoitteena ruokailo sekä lapsen hyvinvointioppiminen ja terveyttä edistävät ruokatottumukset

Toiminta kohdistuu lapseen/nuoreen suoraan

Toiminta kohdistuu perheeseen suoraan

Tukitoiminta

● Perustoiminta

● Tehostettu toiminta

● Lasten ja oppilaiden kohtaaminen ruokailuhetkissä

● Monipuolisten ravitsemusvaatimukset täyttävien aterioiden valmistus ja tarjoaminen houkuttelevasti (tarvittavan erityisruokavalion mukaisesti)

● Lapsien ja oppilaiden osallistaminen ja eri tavoin toteutettu palautteenantamahdollisuus ruokailusta

● Kodin ja koulun yhteistyö, perheviestintä

● Osallistuminen ruokailuhetkien kehittämiseen kasvatus- ja oppimisympäristöissä

● Osallistuminen työyhteisötapaamisiin, projekteihin ja teemapäiviin/-viikkoihin

RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT
ruokapalvelutyöntekijät, siistijät

● Henkilöstö vierailee varhaiskasvatuksessa ja koulussa

● Elintapaohjaus osana suun-terveydenhuollon tarkastuksia (1/2, 3/4 ja 5/6 -vuotiaat)

● Elintapaohjaus osana suun-terveydenhuollon tarkastuksia (1., 5. ja 8. lk)

SUUN TERVEYDENHUOLTO
hammashoitajat, suuhygienistit, hammaslääkärit

● Ravitsemus- ja elintapaohjaus osana kotiin jalkautuvaa perhetyötä

● Erityisen ja vaativan tason palveluiden konsultointi ja jalkautuva tuki

SOSIAALITYÖ
perhetyöntekijät, sosiaaliohjaajat, sosiaalityöntekijät

● Ravitsemuksen sekä ruokakasvatuksen asian-
tuntija- ja henkilöstökou-
lutuspalvelut

● Koordinoi hyvinvointi-
alueen työryhmätyös-
kentelyä

TERVEYDEN EDISTÄMISEN RAVITSEMUSTERAPEUTTI

● Lasten ja oppilaiden osallistaminen tilasuunnitteluun

● Päiväkotien ja koulujen tilasuunnittelu ml. ruokailutilat

TEKNINEN TOIMI

● Yhteiskuntavastuun näkökulmasta toteutettavat yhteistyöprojektit

● Hyvinvointia ja terveyttä tukevien ruokaympäristöjen rakentaminen

● Ruokailusuositusten huomioiminen lapsille ja nuorille suunnatussa toiminnassa

YRITYKSET
kaupat, kioskit esim. liikuntapaikkojen ja koulujen yhteydessä jne.

LÄHIKASVUYMPÄRISTÖ

HUOLTAJAT

● Kodin arjen hallinta sekä hyvinvointia, terveyttä, kasvua ja kehitystä tukevan ruokaympäristön rakentaminen

● Itsestä huolehtimisen ja arjen taitojen opettaminen lapselle/nuorelle

● Tarvittavien tietojen jakaminen lapsen/nuoren kehityksestä, terveydestä ja erityisruokavaliosta

● Yhteistyö eri toimijoiden kanssa lasten ja nuorten ruokailun ja ruokakasvatuksen edistämiseksi

KASVU- JA OPPIMISYMPÄRISTÖ

VARHAISKASVATUS

varhaiskasvatuksen opettajat, sosionomit, lastenhoitajat, erityisopettajat ja perhepäivähoitajat

● Ruokakasvatus osana päivittäistä tavoitteellista ja suunnitelmallista pedagogista toimintaa, kuten leikki ja tutkiva oppiminen

● Yhdessä sovitut ruokakasvatuksen tavoitteet ja toimintatavat ruokailussa, henkilöstö ruokailee lasten kanssa

● Hyvinvointia, tervettä kasvua ja kehitystä sekä oppimista tukevan ruokaympäristön rakentaminen

● Lapsikohtaiset tukitoimet ruokailussa tarvittaessa

● Vasu-/Leops-keskustelu, vanhempainillat, perheviestintä

● Erityisopettajan vierailu ja konsultointi

● Ruokakasvatus osana toimintasuunnitelmaa

PERUSKOULU

opettajat, ohjaajat, kouluavustajat, erityisopettajat ja rehtorit

● Oppiaineisiin integroituva ruokakasvatus ja ruokaosaamiseen liittyvä tavoitteellinen opetus

● Ruokailuhetkien yhteydessä toteutuva vuorovaikutus, ohjaus ja ruokakasvatus. Säästösten ja suositusten mukainen kouluruokailu

● Hyvinvointia, tervettä kasvua ja kehitystä sekä oppimista tukeva ruokaympäristön rakentaminen

● Koulussa myytävien elintarvikkeiden ravitsemuslaadusta sopiminen

● Kouluruokailun ja oppiaineiden oppimisen oppilaskohtaiset tukitoimet tarvittaessa

● Kodin ja koulun yhteistyö, oppimiskeskustelut, vanhempainillat, perheviestintä

● Erityisopettajan konsultointi

● Ruokakasvatus osana vuosisuunnitelmaa

Toimipisteen yhteinen suunnittelu esim. talon kokoukset, peda-palaverit ja oppilashuoltoryhmä

SOTE- JA HYVINVOINTIYMPÄRISTÖ

NEUVOLA JA OPPILASHUOLTO

terveydenhoitajat, lääkärit, kuraattorit, psykologit

● Henkilöstö vierailee varhaiskasvatuksessa ja koulussa

● Ravitsemusohjaus osana neuvolakäyntejä (vuosittain)

● Ravitsemusohjaus osana terveystarkastuksia (vuosittain, laaja tarkastus 1., 5. ja 8. lk)

● Elintapaohjaus osana kuraattorin tai psykologin vastaanottoa

TERVEYDENHUOLLON HOITO- JA KUNTOUTUSPALVELUT

lääkärit, toiminta-, puhe-, ravitsemus- ja fysioterapeutit

● Lasten poliklinikka, ravitsemushoito, kuntoutus ja terapia

● Erityisen ja vaativan tason palveluiden konsultointi ja jalkautuva tuki

Alueellinen työryhmä- tai verkostotyöskentely moniammatillisesti lasten ja nuorten ravitsemuksen edistämiseksi esim. hyte-ryhmä tai ravitsemustyöryhmä

HALLINTOYMPÄRISTÖ

RUOKAPALVELUT

ruokapalvelupäälliköt, ravitsemussuunnittelijat kunnassa ja alueella

● Lapsia ja oppilaita osallistetaan sekä heiltä pyydetään eri tavoin palautetta ruokailusta

● Palveluista ja ajankohtaisista asioista tiedottaminen

● Reseptiikan kehittäminen lapsilähtöisesti ruokailusuositusten ohjaamana

● Pedagoginen lapsilähtöinen ruokailusuunnittelu

SIVISTYSTOIMI

johtajat ja koordinaattorit

● Kunnan varhaiskasvatussuunnitelman ja opetussuunnitelman laatiminen

● **HYVINVOINTI-KOORDINAATTORI** kunnassa ja alueella

● Lasten ravitsemuksesta viestiminen kuntapäätäjille ja virkamiehille

● Lasten ja nuorten ravitsemus osana hyvinvointikertomusta

● Hyvinvointisuunnitelman laatiminen, toimeenpano ja arviointi

KUMPPANIT

JÄRJESTÖT, YHDISTYKSET JA SEURAKUNNAT

nuorisolaan toimijat, vanhempainyhdistykset, urheiluseurat, potilas- ja neuvontajärjestöt jne.

● Hyvinvointia ja terveyttä tukevien ruokaympäristöjen rakentaminen

● Päiväkodeille ja kouluille tarjotut teemapäivät ja ohjatut toimintatuokiot

● Ruokailusuositusten huomioiminen lapsille ja nuorille suunnatussa toiminnassa

● Ruokailusuositusten huomioiminen perheille suunnatussa toiminnassa, mm. perhekahvilat

● Perheviestintä

● Avoimet ruokakasvatuksen aineistot ja toimintamallit

Kunnan työryhmätyöskentely moniammatillisesti lasten ja nuorten ravitsemuksen edistämiseksi esim. hyte-ryhmä, ravitsemustyöryhmä tai ruokakasvatustyöryhmä